

Onderwerp: Besluitnota 2e BW 2025
Datum vergadering: 17-12-2025
Registratienummer: 2078559 versie 2

Besluitnota

Onderwerp

2^e Begrotingswijziging 2025.

Voorgesteld besluit

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld:

De 2e begrotingswijziging 2025 vast te stellen, waarbij:

- 1a. Het verschil tussen de netto kosten en belastingopbrengsten een positief resultaat van € 1,260 miljoen oplevert, dat is opgebouwd uit de volgende elementen:
 1. Een verlaging van de rentekosten met € 600.000;
 2. Een verlaging van de afschrijvingskosten met € 142.000;
 3. Een verlaging van de personeelskosten exploitatie met € 424.000;
 4. Een verlaging van de personeelskosten investeringsprojecten met € 1,400 miljoen;
 5. Een verhoging van de overige kosten met € 1,130 miljoen;
 6. Een verhoging van de bijdrage hoogwaterbeschermingsprogramma met € 205.000;
 7. Een verhoging van de overige opbrengsten met € 1,019 miljoen;
 8. Een verlaging van de geactiveerde personeelslasten met € 1,645 miljoen;
 9. Een verlaging van de geactiveerde rente met € 200.000;
 10. Een verhoging van de onttrekking aan de bestemmingsreserves met € 765.000;
 11. Een verhoging van de belastingopbrengsten watersysteemheffing met € 90.000.
- 1b. Er per saldo een lagere onttrekking aan de egalisatiereserves plaatsvindt van € 1,260 miljoen, waarvan € 1,347 miljoen minder uit de tariefegalisatiereserve Watersysteemheffing en € 87.000 meer uit de tariefegalisatiereserve Zuiveringsheffing.
- 2 Voor onderstaande projecten de toegestane kredietoverschrijding omgezet wordt in toegekend krediet.
 - a. KRW 2016-2021 (M1610, M1620, M1630) voor € 140.000
 - b. WGP Langbroekerwetering (M4010) voor € 404.356
 - c. WGP Zegveld Oud-Kamerik (M4060) voor € 107.008
 - d. GOP Kunstw 2012-2016 (M4112) voor € 256.882
 - e. GOP REG.WK 2011-2020 (M4211) voor € 3,000 miljoen

Inleiding

Een begrotingswijziging is het instrument van het algemeen bestuur om gedurende een jaar bijstellingen op de vastgestelde jaarbegroting door te kunnen voeren. Hiermee wordt de norm- en taakstellende functie van de begroting geborgd. Het college stelt tweemaal per jaar een bestuursrapportage (Burap) vast over de voortgang en afwijkingen van de in de begroting opgenomen uitgangspunten. De in de Burap vermelde afwijkingen en ontwikkelingen worden vervolgens vertaald in een door het algemeen bestuur vast te stellen begrotingswijziging. De hier nu voorliggende tweede begrotingswijziging voldoet aan de hiervoor geldende criteria (rechtmatigheid, uitwerking besluiten van het algemeen bestuur en transparantie). Deze criteria zijn opgesteld in overleg met de commissie BMZ (nu Financiën en Algemene Zaken). De bijstellingen op de exploitatie en op de investeringsbegroting vloeien voort uit de tweede Burap van 2025, die gaat over de eerste acht maanden van het jaar.

Nieuw dit jaar is de rechtmatigheidsverantwoording die het college opstelt. In het kader daarvan geldt als onderdeel van de begrotingswijziging het volgende: de gehele prognose wordt vermeld en alleen afwijkingen in de prognose ten opzichte van de begroting die zich met een grote mate van zekerheid zullen voordoen, worden voorgesteld als begrotingswijziging. In Burap's van eerdere jaren werden alleen die begrotingswijzigingen opgenomen en niet de gehele prognose. De prognose is toegevoegd aan de tabellen in deze rapportage. Hiermee voldoet HDSR aan artikel 10 van de verordening 108 Waterschapswet.

Beoogd effect

Het algemeen bestuur autoriseert formeel de aanpassing in de Begroting 2025 na 1e begrotingswijziging. Via het wijzigen wordt een realistischer beeld gegeven van het verwachte jaarresultaat.

Argumenten

De prognoses van de afwijkingen op de Begroting 2025 na 1^e begrotingswijziging voldoen aan de criteria rechtmatigheid, uitwerkingen van besluiten van het algemeen bestuur en transparantie. Het advies is om deze afwijkingen door te voeren door middel van een begrotingswijziging.

Kanttekeningen

In de Burap-2 staan uitsluitend de hoofdlijnen van de voortgang vermeld over ontwikkelingen vanaf de vaststelling van de Begroting 2025 na de 1^e begrotingswijziging.

Financiën

Exploitatie

In deze tussentijdse rapportage is op basis van de financiële ontwikkelingen in de eerste acht maanden van 2025 een prognose gemaakt van het resultaat voor 2025 als geheel. Voor een deel van de afwijkingen wordt een begrotingswijziging voorgesteld.

Begrotingswijziging:

Zoals in onderstaande tabel 1 te zien is, dalen de netto lasten met € 1,170 miljoen. Dit is het saldo van de kosten, die afnemen met € 1,230 miljoen, en de overige opbrengsten, die afnemen met € 61.000.

BghU schat in dat de belastingopbrengsten € 90.000 hoger uit zullen vallen.

Hierdoor zal er in totaal **€ 1,260 miljoen** minder uit de egalisatiereserve onttrokken worden.

In onderstaande tabel staat een overzicht van de begroting en prognose van de kosten en opbrengsten op hoofdkostensoorten weergegeven. Onder de tabel volgt een toelichting op de afwijkingen, zoals vermeld in de kolom '2e BW 2025', wat het voorstel voor de eerste begrotingswijziging is.

In de 5^e kolom vindt u de begroting na doorvoeren van deze begrotingswijziging.

De laatste kolom geeft de kosten en opbrengsten t/m augustus 2025 weer.

Tegenover sommige wijzigingen in de kosten en opbrengsten staan bestemmingsreserves. Indien dit het geval is, staat dit vermeld en staat ook vermeld bij welk onderdeel de dekking staat, waardoor de wijziging geen invloed heeft op het resultaat.

Tabel 1: Financiële ontwikkelingen per hoofdkostensoorten en opbrengsten

Overzicht per kosten- en opbrengstensoort en mutaties reserves	Begroting 2025	Prognose 2025 bij T2	1e BW 2025	2e BW 2025	Begroting 2025 na 1e en 2e BW	Realisatie 2025 t/m T2
Kosten						
Rentekosten	10.622	8.977	1.045-	600-	8.977	A 5.860
Afschrijvingskosten	31.799	30.351	1.305-	142-	30.352	B 19.811
Personeelskosten exploitatie	74.815	73.597	183-	424-	74.208	C 47.129
Personeelskosten investeringsprojecten (excl. overhead)	18.196	13.905	2.000-	1.400-	14.796	D 8.533
Overige kosten	81.459	85.082	2.839	1.130	85.429	E 45.358
Bijdrage hoogwaterbeschermingsprogramma	8.600	9.115	310	205	9.115	F 111
Toevoeging bestemmingsreserves	6.751	6.990	120	-	6.871	G -
Totaal kosten	232.243	228.018	1.264-	1.230-	229.748	126.802
Overige opbrengsten						
Overige opbrengsten, excl. geactiveerde lasten	21.912-	23.245-	89-	1.019-	23.020-	H 15.914-
Geactiveerde personeelslasten (incl. overhead)	21.832-	16.791-	2.350	1.645	17.837-	I 10.183-
Geactiveerde rente	1.776-	1.286-	290	200	1.286-	J 622-
Onttrekking bestemmingsreserves	7.755-	9.901-	1.631-	765-	10.150-	K -
Totaal overige opbrengsten	53.273-	51.221-	920	61	52.293-	26.718-
Saldo kosten, overige opbrengsten en bestemmingsreserves	178.969	176.796	344-	1.170-	177.456	100.084
Belastingopbrengsten						
Verontreinigingsheffing	205-	130-	75	-	130-	L -
Watersysteemheffing	95.344-	95.619-	275-	90-	95.709-	M -
Zuiveringsheffing	75.171-	74.921-	250	-	74.921-	N -
Totaal belastingopbrengsten	170.720-	170.670-	50	90-	170.760-	
Mutaties reserves						
Mutatie egalisatiereserve watersysteemheffing	4.596-	1.654-	742	1.347	2.507-	O -
Mutatie egalisatiereserve zuiveringsheffing	3.653-	4.473-	448-	87-	4.189-	P -
Totaal mutatie reserves	8.250-	6.127-	294	1.260	6.696-	
Saldo na netto bijdrage en mutaties reserves	0-	0	0-	0	0-	100.084

Bedragen zijn in duizenden euro's

Samenvattend:

Begrotingswijziging		Bedrag	V/N
A	Rentekosten	600.000	Voordeel
B	Afschrijvingskosten	142.000	Voordeel
C	Personeelskosten exploitatie	424.000	Voordeel
D	Personeelskosten investeringsprojecten	1.400.000	Voordeel
E	Overige kosten	1.130.000	Nadeel
F	Bijdrage hoogwaterbeschermingsprogramma	205.000	Nadeel
G	Toevoeging bestemmingsreserves	-	
H	Overige opbrengsten, excl. geactiveerde lasten	1.019.000	Voordeel
I	Geactiveerde personeelslasten	1.645.000	Nadeel
J	Geactiveerde rente	200.000	Nadeel
K	Onttrekking bestemmingsreserves	765.000	Voordeel
L	Belastingopbrengsten verontreinigingsheffing	-	
M	Belastingopbrengsten watersysteemheffing	90.000	Voordeel
N	Belastingopbrengsten zuiveringsheffing	-	
		1.260.000	Voordeel

A. Rentekosten (€ 600.000 minder)

Door een lager tempo in de realisatie van kosten en investeringsuitgaven, was er langer dan verwacht sprake van een liquiditeitsoverschot. Hierdoor hoefden geplande financieringen later of niet aangetrokken te worden en zijn de rentelasten lager.

B. Afschrijvingskosten (€ 142.000 minder)

Door boekingen (soms hoger / soms lager dan verwacht) in de nazorgfase van recent opgeleverde projecten, daalt per saldo het af te schrijven bedrag.

C. **Personeelskosten exploitatie (€ 424.000 minder)**

De personeelskosten exploitatie bestaan uit veel verschillende soorten kosten, zoals de salarissen, sociale lasten, IKB-budget (Individueel Keuze Budget) en kosten voor inhuurkrachten. Deze groep kosten noemen we de loonsomkosten. Maar de personeelskosten exploitatie bestaan ook uit opleidingskosten, reiskosten, het bezoeken van seminars en congressen of de thuiswerkvergoeding. Deze tweede groep noemen we de overige personeelskosten.

Op totaalniveau is de verwachting dat HDSR meer loonsomkosten heeft t.o.v. de begroting na de eerste begrotingswijziging. De voornaamste oorzaak hiervoor is dat de ruimte die de CAO biedt om via de IKB verlofuren te kopen, steeds meer wordt gebruikt. Dit zijn echter uitgaven met zoveel onzekerheden, dat deze nu niet verwerkt zijn in de prognose. Loonsomkosten waar een bestemmingsreserve tegenover staat, worden wel verwerkt middels een begrotingswijziging. Dit betreft het traject voor trainees dat opnieuw wordt aanbesteed, omdat het nu niet mogelijk is om de middelen voor trainees rechtmatig in te zetten. Hierdoor wordt **€ 219.000** minder uitgegeven. Hiervoor is een begrotingswijziging opgenomen. Omdat de kosten geraamd waren ten laste van de bestemmingsreserve Transitie, wordt zowel de kostenkant als de opbrengstenkant aangepast (zie onderdeel K), zodat deze wijziging per saldo geen invloed heeft op het resultaat;

Ten aanzien van de overige personeelskosten zijn er **€ 205.000** minder reiskosten woon-werkverkeer. Dit heeft verschillende oorzaken, waaronder de niet volledige bezetting, welke een doorwerking heeft in de vergoeding voor thuiswerken en reiskosten. Hiervoor is een begrotingswijziging opgenomen.

D. **Personeelskosten investeringsprojecten (€ 1,400 miljoen minder)**

De verwachting is dat de personeelskosten voor de investeringsprojecten lager uitkomen dan begroot. Bij de behandeling van de Burap-1 is door de portefeuillehouder financiën gemeld dat door een koerswijziging van de Sterke Lekdijk bepaalde rollen niet meer nodig bleken. Daarnaast heeft een herziening van de capaciteitsplanning geresulteerd in een verlaging van de capaciteitsbehoefte dit jaar. Een derde verklaring is het achterblijven van de invulling van bepaalde vacatures. Deze konden niet in 2025 ingevuld worden met vaste werknemers, maar zijn wel extern ingekocht om de doelen te blijven halen. Dit betekent dat kosten verschuiven van 'personeelskosten' naar 'overige kosten'. Wat HDSR breed ook een rol speelt, is de 20% correctie op het investeringsvolume. Deze correctie (overprogrammering) wordt jaarlijks doorgevoerd in de begroting van de projectmatige investeringsuitgaven. Echter, omdat het aandeel personeelskosten in de begrotingen van projecten op voorhand niet bekend is, wordt deze correctie niet gedaan op de personeelskosten van de investeringsprojecten. De prognose 2025 van de projectmatige investeringsuitgaven is nu bij het 2e tertaal 94,6% t.o.v. de geplande investeringen (zonder die 20% correctie). Ook dit is een deel van de verklaring voor de lagere personeelskosten voor investeringsprojecten. Omdat het hier om personele kosten bij investeringsprojecten gaat, worden conform de systematiek de overige opbrengsten voor de post geactiveerde personeelslasten met hetzelfde bedrag verlaagd (zie onderdeel I).

E. **Overige kosten (€ 1,130 miljoen meer)**

Het saldo van de verhoging van € 1,130 miljoen aan hogere overige kosten is opgebouwd uit de volgende posten:

- Door afronding van projecten uit 2023 en 2024 wordt er **€ 1,067 miljoen** extra uitgegeven m.b.t. de Impulsregeling. Omdat er voor de impulsregeling een bestemmingsreserve is, wordt zowel de kostenkant als de opbrengstenkant aangepast (zie onderdeel K), zodat deze wijziging per saldo geen invloed heeft op het resultaat;
- In 2024 hebben de afdelingen Zuiver en Waterbeheer gezamenlijk een aanbesteding uitgevoerd voor het onderhoud van groenvoorzieningen. De nieuwe oppervlaktes (gras, houtwallen, bestrating, e.d.) zijn inmiddels vastgesteld. Kosten komen **€ 351.000** hoger uit dan oorspronkelijk geraamd;
- Door extra begeleiding en onderzoek voor de doelaflading KRW overschrijdt het budget voor onderzoek en innovatie met **€ 170.000**. In verband met de gewenste versnelling van dit traject is hiervoor versterking vanuit een extern bureau ingezet;
- De kosten met betrekking tot het Grensoverschrijdend Afvalwater (GOA = rioolwater uit het grensgebied dat door het ene waterschap wordt gezuiverd voor het andere waterschap) vallen **€ 109.000** hoger uit dan begroot. Deze afwijking is deels toe te schrijven aan een hoger aantal vervuilingseenheden, maar de voornaamste oorzaak ligt bij stijgende tarieven bij andere waterschappen;

- Er worden **€ 70.000** meer kosten verwacht door een onvoorziene forse toename in beheerkosten voor grondwaterpeilbuizen. Deze kosten komen met name voort uit extra onderzoeken voor de grondwaterstaat, de professionalisering van de grenswerkers en extra kosten voor het interne ontwikkelingstraject Gebiedsgericht Werken uitgevoerd door PRCS;
- Het jaar 2025 is gebruikt om Leren en Ontwikkelen thematisch op te pakken en een ontwikkelplan te maken voor de komende jaren. De activiteiten die binnen dit onderwerp worden uitgevoerd zijn daarom later gestart. Hierdoor wordt er **€ 40.000** minder uitgegeven;
- De licentiekosten vallen naar verwachting per saldo **€ 96.000** lager uit. Een deel van deze onderschijding komt door een behaald voordeel uit een gezamenlijke aanbesteding met het Waterschapshuis;
- Aan beheer en onderhoud waterlopen wordt **€ 200.000** minder uitgegeven. Voor het maaibeheer blijkt één maironde minder nodig en een deel van de kosten voor plaagsoortenbeheer Leidsche Rijn wordt betaald uit de samenwerkingsovereenkomst (SOK) Utrecht, in plaats van uit het budget watergangen;
- Met de ingebruikname van het zonnepark op rwzi Utrecht is de verwachting dat de elektriciteitskosten **€ 300.000** lager uitvallen. Deze besparing ligt boven de oorspronkelijk ingeschatte besparing waarmee bij het opstellen van de begroting rekening is gehouden.

F. Bijdrage hoogwaterbeschermingsprogramma (€ 205.000 meer)

De factuur voor de solidariteitsbijdrage HWBP zal door indexatie **€ 205.000** hoger zijn.

H. Overige opbrengsten (excl. geactiveerde lasten) (€ 1,019 miljoen meer)

- Er zijn nieuwe afspraken gemaakt tussen HDSR en de provincies Zuid-Holland en Utrecht betreffende vaarwegbeheer. De bijdrage van de provincies voor het vaarwegbeheer wordt **€ 649.500** hoger;
- Er is **€ 120.000** subsidie ontvangen van BIJ12 voor het in 2024 opruimen van drugsafval in het beheersgebied van HDSR;
- Het aantal verbeurde dwangsommen is door een inhaalslag op de schouw hoger dan begroot. Dit is een extra opbrengst van **€ 80.000**. Het aantal verbeurde dwangsommen is dit jaar fors hoger dan in de voorgaande jaren. Tijdens de eerste ronde van inspecties (de schouw) zijn er op verschillende plekken overtredingen geconstateerd. Omdat deze overtredingen niet binnen de gestelde termijn zijn hersteld of opgelost, zijn er automatisch dwangsommen opgelegd;
- Extra ontvangen subsidies voor Biodrains in Meijepolder en voor monitoring Oud Kamerik zorgen samen voor **€ 169.500** hogere opbrengsten.

I. Geactiveerde personeelslasten (€ 1,645 miljoen minder)

- De verwachting is dat de geactiveerde personeelslasten lager uitkomen dan begroot. Dit leidt tot een begrotingswijziging van **€ 1,400 miljoen**. Bij de personeelskosten voor de investeringsprojecten is de prognose met eenzelfde bedrag lager (zie onderdeel D);
- Vanwege de lagere geactiveerde personeelslasten zal er **€ 245.000** minder dekking voor overheadkosten beschikbaar zijn.

J. Geactiveerde rente (€ 200.000 minder)

Eind 2024 is meer subsidie (liquide middelen) voor Sterke Lekdijk projecten ontvangen dan bij de begroting ingeschat. Daarnaast zijn investeringsuitgaven in de tijd naar achteren verschoven. Hierdoor is de stand van de activa onderhanden werk lager dan verwacht. In combinatie met lagere rentelasten, als gevolg van minder en voordeliger aangetrokken financiering, leidt dit tot **€ 200.000** minder geactiveerde rente.

K. Onttrekking bestemmingsreserves (€ 765.000 meer)

- Er is **€ 219.000** minder onttrekking nodig uit de bestemmingsreserve Transitie voor de inzet van trainees (zie onderdeel C). Daarnaast zal er **€ 83.000** minder onttrokken worden uit deze bestemmingsreserve, omdat er begrote zaken worden gedekt uit het reguliere budget;
- Er is **€ 1,067 miljoen** meer onttrekking uit de bestemmingsreserve Impulsregeling (zie kosten bij onderdeel E).

M. Belastingopbrengsten watersysteemheffing (€ 90.000 meer)

De meest recente informatie van de BghU over de verwachte belastingopbrengsten is gebaseerd op inzichten over de eerste 8 maanden van 2025. Deze laat slechts een 0,1% afwijking zien ten opzichte van de vorige rapportage. Bij de 2e begrotingswijziging 2025 wordt de belastingopbrengst van Ongebouwd met € 67.000 verlaagd en de belastingopbrengst van Gebouwd met € 157.000 verhoogd. Per saldo is de wijziging € 90.000.

O. Mutatie egalisatiereserve watersysteemheffing (€ 1,347 miljoen minder)

Per saldo leiden de bij A t/m M genoemde mutaties aan de kant van de watersysteemheffing tot een lagere onttrekking aan de egalisatiereserve van € 1,347 miljoen.

P. Mutatie egalisatiereserve zuiveringsheffing (€ 87.000 meer)

Per saldo leiden de bij A t/m M genoemde mutaties aan de kant van de zuiveringsheffing tot een hogere onttrekking aan de egalisatiereserve van € 87.000.

Investeringsen en projecten

In 2025 zijn wijzigingen in de Waterschapswet van kracht geworden, inclusief veranderingen in de rechtmatigheidscontrole. Naar aanleiding hiervan heeft het algemeen bestuur op 16 april 2025 de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie vastgesteld. Vanwege deze nieuwe regelgeving, moeten in het verleden 'bestuurlijk toegestane kredietoverschrijdingen' worden omgezet in daadwerkelijk toegekend krediet. In de nieuwe Verordening bestaat de werkwijze om overschrijdingen toe te staan niet meer. Dergelijke toestemming is in het verleden enkele keren verleend. Onderstaand een overzicht van de projecten die het betreft. Deze omzetting van 'toegestane overschrijding' naar 'toegekend krediet' is een eenmalige actie, die nodig is vanwege de nieuwe regelgeving, en geen effect heeft op de uitgavenruimte voor de projecten, noch voor de hieruit volgende lasten.

Project	Gerealiseerde overschrijding (hele euro)	Daadwerkelijk toe te kennen krediet	Opmerking
KRW 2016-2021 (M1610, M1620, M1630)	€ 35.000	€ 140.000	16 nov. 2022 heeft het AB ingestemd met een maximale overschrijding van € 140.000
WGP Langbroekerwetering (M4010)	€ 404.356	€ 404.356	Krediet is verstrekt in de tijd dat verrekening met werk voor derden nog toegestaan was. Deze inkomsten dekten, op € 24.251 na, vrijwel de gerealiseerde overschrijding.
WGP Zegveld Oud-Kamerik (M4060)	€ 107.008	€ 107.008	Krediet is verstrekt in de tijd dat verrekening met werk voor derden nog toegestaan was. Deze inkomsten dekten volledig de gerealiseerde overschrijding.
GOP Kunstw 2012-2016 (M4112)	€ 256.882	€ 256.882	Krediet is verstrekt in de tijd dat verrekening met werk voor derden nog toegestaan was. Netto is er geen overschrijding. Gemeld in de eerste kwartaalrapportage van 2019.
GOP REG.WK 2011-2020 (M4211)	Nihil (project loopt nog)	€ 3 miljoen	4 okt 2023 heeft het AB ingestemd met een maximale overschrijding van € 3 miljoen.

Bijlagen

De Burap-2 is in een apart document meegestuurd met de stukken (DM 2077405).

Onderstaande bijlagen zullen t.b.v. de behandeling in het algemeen bestuur worden toegevoegd.

Bij deze Burap-2 horen 5 bijlagen. Bijlagen 4 en 5 zijn apart meegestuurd

Bijlage 1: Financiële ontwikkelingen per bestuurlijk programma en thema

Bijlage 2: Specificatie financiële afwijkingen per bestuurlijk programma en thema

Bijlage 3: Overzicht jaarschijf 2025 investeringsprojecten

Bijlage 4: Totaaloverzicht investeringsprojecten op A3 formaat (DM 2078334)

Bijlage 5: Projectbladen investeringen 2025 (DM 2078335)